

ภรณ์ชัย ไกรสกุล 2554: ผลกระทบจากความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย - ญี่ปุ่นที่มีต่อการส่งออก
ของไทย ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ
ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์เรวัต ธรรมมาภิรมย์,
Ph.D. 88 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและหลักเกณฑ์ข้อบังคับเกี่ยวกับการส่งออกของ
ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย - ญี่ปุ่น (JTEPA) และเพื่อศึกษาผลกระทบของความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจ
ไทย - ญี่ปุ่น ที่มีต่อการส่งออกของประเทศไทย โดยทำการวิจัยในกรณีของสินค้าที่ประเทศไทยส่งออกไปยัง
ประเทศญี่ปุ่นมากที่สุด 10 อันดับแรกภายใต้ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย - ญี่ปุ่น ช่วงเวลาที่ทำการศึกษายู่
ระหว่างปี พ.ศ. 2548 ถึง พ.ศ. 2553 สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ดัชนีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ
(Revealed Comparative Advantage: RCA) และการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการส่งออกใช้การ
วิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดคงที่ (Constant Market Share: CMS) โดยทำการเปรียบเทียบมูลค่าการส่งออกโดยใช้
ข้อมูล 2 ช่วงเวลา คือ ช่วงก่อนการจัดตั้งความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย - ญี่ปุ่น (2548 – 2550) และช่วง
หลังจากความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย - ญี่ปุ่น มีผลบังคับใช้ (2551 – 2553)

ผลการวิจัยพบว่า การส่งออกสินค้าที่สำคัญของประเทศไทย 10 อันดับแรกที่ส่งออกไปยังประเทศ
ญี่ปุ่นภายใต้ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย - ญี่ปุ่นนั้น ไทยมีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในสินค้า 7
รายการและเสียความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบ 3 รายการคือ ยางและของทำด้วยยาง, เครื่องปฏิกรณ์ บอยเลอร์
เครื่องจักรและส่วนประกอบ และเชื้อเพลิงที่ได้จากแร่ น้ำมันแร่และผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นสิ่งดังกล่าว ส่วน
ผลการวิจัยการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกนั้น พบว่าสินค้าไทยมีการขยายตัวของการส่งออกเพิ่มขึ้นทั้งหมด
9 รายการ และมีการเปลี่ยนแปลงการส่งออกลดลงเพียง 1 รายการ คือ เครื่องจักรไฟฟ้า อุปกรณ์ไฟฟ้าและ
ส่วนประกอบ โดยปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้ง 10 ชนิดมากที่สุด คือ
ความสามารถในการแข่งขันที่แท้จริง รองลงมาคือ การขยายตัวการนำเข้าของประเทศญี่ปุ่น ส่วนการปรับ
ทิศทางส่งออกนั้นมีผลน้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย คือ รัฐบาลควรสนับสนุนนโยบายการส่งออกและให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ
การใช้สิทธิประโยชน์จากความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย - ญี่ปุ่น แก่ผู้ส่งออก สนับสนุนสินค้าที่ไทยมีความ
ได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบ พร้อมทั้งส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาคุณภาพของสินค้าที่ไทยยังคงเสียความได้เปรียบ
โดยเปรียบเทียบ และปรับทิศทางส่งออกให้ถูกต้องเพื่อสร้างความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในสินค้า
ส่งออกของไทยให้มากขึ้นและเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันการส่งออกของประเทศไทยต่อไป